

JUSTIȚIA LA O CAFEA

MARTIE 2026

JustPresso

**RAPOARTELE INSTITUȚIILOR
DIN JUSTIȚIE:
MAI MULTĂ ACTIVITATE,
NU NEAPĂRAT
MAI MULTĂ CLARITATE**

Raportul CSM pentru 2025: instanțele, între consolidare instituțională și presiuni structurale persistente?

Raportul de activitate al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) și al instanțelor judecătorești pentru anul 2025, prezentat în cadrul **Adunării Generale a Judecătorilor din 27 martie 2025**, conturează imaginea unui sistem judiciar suprasolicitat, dar care a reușit să își mențină funcționalitatea în pofida unor presiuni structurale semnificative. La momentul redactării acestei publicații, raportul încă nu este disponibil public, iar analiza de față este realizată în baza informațiilor prezentate în cadrul Adunării Generale.

Cea mai clară concluzie este că principala vulnerabilitate a sistemului rămâne presiunea asupra resurselor umane. În 2025, instanțele au soluționat 239 933 de cauze, cu o rată de lichidare de 94,1%, iar sarcina medie lunară per judecător a ajuns la aproximativ 104 dosare, în creștere cu circa 24% față de anul precedent. Aceste cifre pot fi prezentate, la prima vedere, ca un semn de reziliență. Citite onest, însă, ele spun și altceva: sistemul a continuat să funcționeze nu pentru că problema a fost rezolvată, ci pentru că judecătorii pot încă să suporte o presiune tot mai mare.

Deficitul de personal rămâne, de fapt, problema centrală, iar raportul nu reușește să o abordeze decât parțial. Vettingul a accentuat numărul funcțiilor vacante, iar CSM continuă să prezinte organizarea concursurilor drept răspuns principal la această presiune. În practică, multe concursuri sunt prelungite sau relansate din lipsa candidaților, atât pentru accederea în funcție, cât și pentru promovarea în instanțele ierarhic superioare. Cu alte cuvinte, nu procedura este marea problemă, ci lipsa de atractivitate a profesiei. Atât timp cât nu există suficienți candidați bine pregătiți care să vrea să intre sau să avanseze în sistem, repetarea concursurilor nu este o soluție, ci doar o formă de administrare a blocajului.

În acest context, CSM invocă mai multe măsuri menite să crească atractivitatea funcției de judecător și să stabilizeze corpul judecătoresc. Au fost majorate valorile de referință pentru calcularea salariilor, au fost acordate compensații pentru transport și locuință, iar judecătorii care au promovat evaluarea externă au beneficiat de diferențieri salariale suplimentare. Formal, toate acestea merg în direcția corectă. În același timp, majorările nu schimbă faptul că sistemul continuă să concureze slab pentru resurse umane într-un context în care presiunea profesională, expunerea publică și riscurile funcției sunt tot mai mari.

Anul 2025 a evidențiat multiple **cazuri de presiuni**, amenințări și agresiuni la adresa judecătorilor, în special în dosare de rezonanță. Reacția CSM în astfel de situații, inclusiv prin inițierea și susținerea elaborării **proiectului de lege**, adoptat în martie 2026, care prevede sancționarea penală a faptelor de amenințare sau violență împotriva judecătorilor și procurorilor, constituie un element pozitiv în direcția consolidării protecției acestora. Cu toate acestea, astfel de riscuri persistente, atât la adresa judecătorilor, cât și a familiilor acestora, reprezintă un factor descurajator semnificativ, care afectează în continuare interesul pentru accederea în funcția de judecător.

Mai mult, mecanismul ales pentru diferențierea salarială a creat o altă problemă: judecătorii cu atribuții și volum de muncă comparabile au ajuns să fie remunerați diferit în funcție de stadiul evaluării externe. Această inechitate este importantă și pentru că lovește direct în coeziunea internă a sistemului. Bonusurile salariale pentru cei care au trecut vettingul au fost gândite ca instrument de stimulare a integrității și de creștere a atractivității funcției. În practică, ele au produs și frustrări, și diferențe greu de justificat între colegi care fac, în esență, aceeași muncă. Faptul că CSM a anunțat intenția de a promova până în toamna lui 2026 un proiect de lege pentru uniformizarea salariilor arată clar că instituția înțelege problema. Dar acest anunț deschide imediat o altă întrebare: dacă elimini sau diminuezi diferențierea salarială pentru a repara inechitatea, ce mai rămâne din logica de stimulare asociată evaluării externe? Aici raportul nu oferă un răspuns. Sistemul pare prins între două obiective legitime, dar slab armonizate: stimularea integrității și menținerea echității interne.

La fel de neliniștitor este și semnalul privind calitatea viitorului corp de judecători. În cadrul **ultimelor concursuri pentru ocuparea funcțiilor vacante**, la care s-au înscris 117 candidați, au existat preocupări serioase cu privire la nivelul de pregătire al unei părți semnificative dintre aceștia. Acest fapt sugerează că sistemul nu se confruntă doar cu o problemă de cantitate, ci și cu una de calitate a resursei umane disponibile. Un sistem aflat sub presiune mare și tentat să umple golurile rapid riscă să plătească ulterior prin calitate scăzută, inconsistență și vulnerabilitate profesională.

Pe plan administrativ, CSM poate invoca o activitate intensă. În 2025, instituția a avut 50 de ședințe și a adoptat 713 hotărâri. Sondajele indică și o creștere semnificativă a încrederii judecătorilor în CSM, în special în ceea ce privește transparența, comunicarea și apărarea independenței profesionale. Acesta este, fără îndoială, unul dintre cele mai bune puncte din tablou. Într-un sistem marcat de tensiuni și reforme sensibile, contează faptul că legitimitatea internă a CSM pare să fi crescut. Dar nici aici nu ar trebui exagerat. O instituție poate deveni mai credibilă intern și, în același timp, să rămână insuficient de eficientă în a rezolva problemele structurale pe care le administrează. Mai multă încredere în CSM nu înseamnă și mai multă capacitate de a scoate sistemul din cercul vicios al vacanțelor, suprasarcinii și soluțiilor provizorii.

Obiectivele anunțate pentru 2026 reconfirmă aproape identic problemele deja cunoscute: deficitul de personal, supraîncărcarea judecătorilor și necesitatea uniformizării volumului de muncă.

2

Curtea Supremă de Justiție în 2025: consolidare instituțională, dar sub presiunea unui volum excepțional de cauze

Raportul Curții Supreme de Justiție pentru 2025 arată o instituție care încearcă să-și consolideze rolul în sistemul judiciar, dar care face asta sub o presiune operațională foarte mare. Mesajul citit printre rânduri este unul ambițios: CSJ vrea să fie nu doar instanța supremă de control judiciar, ci și principalul actor în unificarea practicii judiciare, creșterea previzibilității jurisprudenței și consolidarea încrederii în justiție. În această logică, Curtea insistă pe decizii cu valoare jurisprudențială, avize consultative, motivarea încheierilor de inadmisibilitate, fișe tematice și reviste ale erorilor judiciare. Toate acestea merg, fără îndoială, în direcția corectă.

În 2025, pe rolul CSJ s-au aflat 11 461 de dosare, dintre care 4 362 au fost examinate, iar 7 099 au rămas pendinte la finalul anului. Față de 2024, numărul total de cauze a rămas aproape identic, însă numărul dosarelor soluționate a scăzut, iar stocul a crescut. Raportul încearcă să prezinte situația ca pe o stabilizare, ceea ce este doar parțial adevărat: Curtea a evitat o deteriorare abruptă, dar nu a reușit să reducă în mod real acumularea de cauze.

Presiunea se vede și mai clar la nivelul sarcinii individuale. În 2025, unui judecător la CSJ i-au revenit în medie 1 146 de dosare, un nivel semnificativ mai ridicat decât în anii precedenți. Această cifră, luată singură, ar trebui deja să provoace îngrijorare. Când încărcătura pe judecător ajunge la asemenea dimensiuni, devine inevitabilă întrebarea dacă poți cere aceleiași instituții să unifice practica, să motiveze riguros, să exercite control judiciar de ultim nivel și, în același timp, să gestioneze un flux atât de mare de cauze fără un cost serios asupra calității.

Există, totuși, și un element pozitiv important. CSJ pare să fi tratat cu prioritate dosarele vechi: din totalul de 7 099 de cauze pendinte la sfârșitul anului, 1 696 erau mai vechi de 24 de luni, iar doar 35 erau mai vechi de 36 de luni. Asta sugerează că, deși Curtea este clar suprasolicitată, ea a reușit să evite acumularea unui nucleu foarte mare de cauze istorice. Cu alte cuvinte, CSJ nu pare paralizată. Dimpotrivă, pare să funcționeze într-un regim de suprasolicitare controlată. Problema este că un astfel de echilibru este fragil și greu de menținut pe termen lung.

În ansamblu, raportul CSJ pentru 2025 descrie o instituție mai clar orientată strategic decât în anii anteriori și mai conștientă de rolul ei în sistem. Totuși, el arată și o instanță suprasolicitată, aflată sub presiunea unui volum foarte mare de cauze și a unor competențe extinse.

Pe partea de transparență și comunicare, raportul transmite o imagine relativ bună: publicarea hotărârilor pe site, compartimente dedicate jurisprudenței, publicarea listelor de cereri pendinte, agendelor ședințelor și instrumentelor de unificare a practicii.

3

Activitatea CSP în 2025: volum mare de muncă, puțină reflecție asupra problemelor reale

La data de 2 martie 2026, Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) a publicat Raportul de activitate pentru anul 2025. Lecturarea acestuia conturează imaginea unei instituții active, implicate în administrarea sistemului procuraturii și în procesul mai larg de reformă a justiției. Documentul insistă asupra rolului constituțional al CSP de garant al independenței procurorilor și asupra eforturilor de consolidare instituțională și evidențiază un volum semnificativ al activității administrative și procedurale. În 2025, CSP a organizat 58 de ședințe și a emis 441 de hotărâri; a examinat 163 de contestații împotriva deciziilor Colegiului de disciplină și etică, fiind menținute 15 sancțiuni, dintre care două au vizat eliberarea din funcție; totodată, a analizat 14 dintre cele 18 rapoarte transmise de Comisia de evaluare externă a procurorilor (Comisia vetting).

De asemenea, raportul scoate în evidență implicarea pronunțată a CSP în elaborarea și examinarea inițiativelor legislative privind statutul, atribuțiile și garanțiile procurorilor, precum și organizarea sistemului procuraturii. În special, CSP s-a poziționat critic față de ideea desființării procuraturilor specializate și creării unei structuri noi, avertizând asupra riscului de pierdere a expertizei și de perturbare a urmăririi penale; și-a exprimat dezacordul față de propunerea de prelungire până la 1 ianuarie 2028 a calității de membru de drept al ministrului Justiției în componența CSP; s-a opus modificărilor propuse la Clasificatorul ocupațiilor, prin care procurorii urmau să fie incluși în aceeași categorie ocupațională cu avocații; și a insistat asupra respectării statutului constituțional al procurorilor, echivalent în esență cu cel al judecătorilor sub aspectul salarizării, în contextul adoptării Legii bugetului de stat pentru 2025.

La nivel general, raportul reflectă imaginea unei instituții care își exercită activ atribuțiile în cadrul sistemului procuraturii și care depune eforturi constante pentru îmbunătățirea funcționării mecanismelor instituționale. Totuși, în spatele acestei prezentări instituționale optimiste apar și alte întrebări legitime despre eficiența reală a sistemului și despre problemele pe care raportul le menționează doar indirect.

Activitatea legislativă a CSP este, fără îndoială, un element apreciabil. Documentul descrie avizele emise asupra proiectelor de lege și pozițiile instituționale exprimate de Consiliu în cadrul procesului legislativ. În unele cazuri este menționat dacă recomandările CSP au fost acceptate sau ignorate de legiuitor. Cu toate acestea, raportul rămâne în principal descriptiv și nu oferă o analiză a impactului sistemic al acestor intervenții legislative asupra funcționării procuraturii sau asupra independenței procurorilor. Astfel, deși sunt prezentate pozițiile instituționale și participarea CSP în procesul normativ, lipsește o evaluare mai amplă a modului în care aceste contribuții au influențat efectiv cadrul juridic și echilibrul instituțional din sistemul procuraturii.

O altă problemă care se desprinde din datele raportului vizează deficitul persistent de resurse umane în sistemul procuraturii. Chiar cifrele prezentate indică existența unei dificultăți structurale: la data de 2 ianuarie 2025 erau vacante 110 funcții de procuror. O parte dintre acestea au fost generate de intrarea în vigoare a noii structuri a procuraturilor teritoriale, aliniată hărții judecătorești. În acest context, CSP a examinat 58 de ordine privind numirea procurorilor pentru exercitarea interimatului unor funcții de conducere și, în urma unui concurs, în sistem au fost numiți doar 7 absolvenți ai Institutului Național al Justiției.

Aceste date ridică întrebări legitime cu privire la capacitatea sistemului de a asigura stabilitatea managerială și funcționarea eficientă a procuraturilor. Raportul CSP sugerează, totodată, că numirile definitive sunt limitate de desfășurarea procesului de evaluare externă. Astfel, se arată că, din 167 de procurori trimiși spre evaluare, doar 18 rapoarte au ajuns la CSP, ceea ce explică de ce numeroase funcții de conducere continuă să fie ocupate prin interimat. Mesajul implicit este că instabilitatea managerială din procuratură nu este rezultatul direct al deciziilor CSP, ci o consecință a ritmului lent al procedurilor de vetting, care blochează finalizarea concursurilor și numirile definitive.

Totuși, raportul nu propune o strategie clară de gestionare a resurselor umane, orientată spre prevenirea deficitului de personal, atragerea și menținerea procurorilor în sistem, precum și consolidarea capacității instituționale pe termen mediu și lung.

Un alt aspect care ridică semne de întrebare ține de activitatea disciplinară. Potrivit datelor prezentate în raport, Inspekția procurorilor a examinat 289 de sesizări, dintre care doar 20 au fost înaintate Colegiului de disciplină și etică. La rândul său, Colegiul a examinat 44 de proceduri disciplinare, aplicând sancțiuni în 22 de cazuri, iar CSP a menținut sancțiunile în 15 situații.

Aceste cifre sugerează un volum semnificativ de sesizări raportat la un număr relativ redus de sancțiuni, ceea ce ridică întrebări privind eficiența mecanismului disciplinar. Pe de o parte, ar putea indica faptul că o parte considerabilă a sesizărilor sunt nefondate sau abuzive. Pe de altă parte, nu poate fi exclusă ipoteza că mecanismul disciplinar este excesiv de complex sau dificil de activat, ceea ce reduce capacitatea sistemului de a sancționa eficient abaterile disciplinare. Raportul se limitează însă la prezentarea datelor statistice și nu oferă o analiză a cauzelor care stau la baza acestor rezultate, nici o evaluare critică a modului în care funcționează mecanismul disciplinar. În lipsa unei astfel de analize, rămâne neclar dacă aceste cifre reflectă un sistem disciplinar eficient sau, dimpotrivă, existența unor disfuncționalități instituționale care limitează responsabilizarea procurorilor.

La capitolul comunicare, documentul evidențiază o serie de activități de comunicare publică, precum comunicatele de presă, interacțiunile cu mass-media și alte inițiative menite să sporească transparența activității CSP. Totuși, modul în care este prezentată această dimensiune rămâne în mare parte descriptiv și axat pe indicatori cantitativi. Raportul enumeră numărul de comunicate emise sau activitățile de informare desfășurate, însă nu oferă o analiză a efectului real al acestor acțiuni asupra percepției publice. O evaluare mai substanțială ar fi presupus corelarea activităților de comunicare cu date privind percepția publică.

Privit în ansamblu, Raportul CSP pentru 2025 descrie o instituție activă, care gestionează un volum considerabil de proceduri și participă la procesele de reformă ale sistemului procuraturii. Din punct de vedere administrativ, activitatea Consiliului este prezentată într-o manieră ordonată și consistent documentată. Totuși, raportul rămâne în mare parte o radiografie procedurală a activității instituției, nu o analiză a stării reale a sistemului.

4

Raportul Procuraturii pentru anul 2025: Între ceea ce se face și zonele de tăcere

Raportul de activitate al Procuraturii pentru anul 2025 descrie o instituție activă, prezentă și implicată în administrarea sistemului procuraturii. La nivel formal, datele descriu o situație pro-activă: multe ședințe, multe hotărâri, implicare în procese legislative, participare la gestionarea carierei procurorilor, activitate disciplinară, cooperare cu partenerii internaționali. Dincolo de această imagine, raportul spune mult mai puțin despre ceea ce contează cu adevărat: dacă sistemul funcționează mai bine, dacă este mai stabil, dacă este mai credibil și dacă mecanismele pe care CSP le administrează produc efecte reale de activitate în condiții de resurse insuficiente, pe de altă parte.

Cea mai gravă problemă ilustrată, dar puțin descrisă, este resursa umană. La 31 decembrie 2025, din 720 de funcții de procuror prevăzute în statul de personal, doar 571 erau ocupate. 121 erau vacante și alte 28 temporar vacante. Soldul anual a fost net negativ: doar 7 procurori au fost numiți în funcție, în timp ce 31 au părăsit sistemul. Procuratura recunoaște că atractivitatea funcțiilor este scăzută în principal din cauza nivelului salarial și a condițiilor de muncă, dar nu propune un plan clar și verificabil de remediere.

Situația pare să fie și mai gravă la nivelul personalului auxiliar. Din 458 de funcții de funcționar public prevăzute, doar 352 erau ocupate. Cu 74 de funcții vacante și 32 temporar vacante, rezultă un deficit de 134 de unități, adică peste 38% din statul de personal. Raportul admite explicit că această situație generează suprasolicitarea angajaților existenți și afectează calitatea prestației. În același timp, nu există o foaie de parcurs suficient de precisă privind salarizarea, recrutarea, retenția sau reorganizarea funcțiilor de sprijin.

Un semnal deosebit de grav este și recursul extensiv la delegări. În 2025, 108 (19% din întreg efectivul de procurori) – adică aproape 1 din 5 procurori activi au fost delegați în diferite subdiviziuni. Delegarea, care în mod normal ar trebui să fie un instrument excepțional de flexibilitate managerială, a devenit un mecanism curent de compensare a deficitului structural. O asemenea dependență de delegări afectează inevitabil stabilitatea echipelor, continuitatea anchetelor și, într-un anumit grad, chiar autonomia profesională a procurorilor.

Și mai îngrijorătoare sunt datele privind durata cauzelor. Numărul dosarelor aflate la urmărire penală mai mult de 6 luni a crescut de la 1 971 la 2 513. Dosarele mai vechi de un an au ajuns la 3 667, în creștere cu 19%, iar cele de peste trei ani au ajuns la 1 804. Raportul identifică mai mulți factori: expertize judiciare lente, lipsa experților în anumite domenii, abuzuri procesuale cu scop de tergiversare, cooperare internațională lentă, plecarea martorilor și victimelor peste hotare, fluctuația ofițerilor de urmărire penală. Toate acestea sunt explicații credibile. Dar din nou, documentul rămâne mai bun la diagnostic decât la tratament.

Raportul mai dezvăluie probleme de calitate internă în exercitarea urmăririi penale. Este menționat explicit că unii procurori acceptă executarea formală și îndelungată a indicațiilor de către ofițerii de urmărire penală, fără a interveni activ pentru accelerarea și îmbunătățirea investigațiilor. Sunt semnalate cercetări unilaterale, incomplete sau tendențioase, neplanificarea acțiunilor de urmărire penală și neutilizarea tuturor metodelor de investigație disponibile. De asemenea, conlucrarea inefficientă dintre organele de urmărire penală și cele care efectuează măsuri speciale de investigații este descrisă ca un factor agravant recurent.

Acesta este, de fapt, unul dintre cele mai importante pasaje din întreg raportul. El arată că problema Procuraturii nu este doar lipsa de oameni, ci și dificultatea de a asigura standarde profesionale uniforme și o conducere efectivă a investigațiilor. Pe scurt, instituția nu este doar subdimensionată, ci și inegal performantă.

Această vulnerabilitate internă se vede și în datele privind eficiența urmăririi penale. În 2025, procurorii au exercitat urmărirea penală în 1 611 cauze, față de 1 584 în 2024, dar doar 204 cauze au fost trimise în judecată, cu 241 de persoane inculpate. Comparativ, în 2024 au fost inculpate 288 de persoane, iar în 2023 – 387. Raportul nu explică suficient această scădere.

Capitolul privind recuperarea prejudiciului este la fel de relevant. Prejudiciul total cauzat prin infracțiuni în cauzele cercetate în 2025 a fost de peste 5,2 miliarde lei. Din această sumă, au fost recuperați efectiv doar 75,7 milioane lei, adică puțin peste 1,5%. Raportul notează corect că rata de recuperare depășește ușor media mondială de 1%, dar asta nu schimbă fondul problemei: în termeni interni, recuperarea efectivă rămâne foarte scăzută. Sumele puse sub sechestru și valorile confiscărilor speciale sunt semnificative, dar ele nu se convertesc suficient în repararea reală a prejudiciului.

Există, desigur, și elemente pozitive. Procuratura a menținut o activitate relevantă la nivel de cooperare internațională, și-a asumat un profil regional mai activ, a participat intens în raportarea pentru procesul de aderare la UE și a continuat unele investiții administrative și digitale. Toate acestea contează și arată că instituția nu este în blocaj. Dar ele nu schimbă concluzia de fond. Problema Procuraturii nu este lipsa totală de activitate, ci faptul că activitatea se desfășoară într-un sistem vizibil subdimensionat, cu carențe profesionale interne, cu dependență excesivă de delegări, cu randament inegal în cauze și cu un nivel insuficient de transformare a problemelor recunoscute în planuri operaționale verificabile.

Raportul mai conține și un detaliu care, în mod normal, ar trebui să provoace mult mai multă îngrijorare decât a provocat. El menționează explicit că datele introduse în fișele statistice nu întotdeauna corespund realității. Aceasta este o observație extrem de serioasă. Dacă indicatorii statistici nu sunt pe deplin fiabili, atunci întreaga logică de evaluare a performanței instituționale devine șubredă. Nu mai este vorba doar despre câteva erori tehnice, ci despre o problemă care afectează însăși capacitatea instituției de a se măsura corect și de a governa pe baza unor date credibile. În lipsa unor statistici fiabile, și prioritățile, și raportările, și evaluările de performanță riscă să se bazeze pe o imagine distorsionată a realității.

În concluzie, putem spune că, în general, prin acest raport Procuratura face un exercițiu de sinceritate instituțională mai pronunțat decât cel întâlnit de obicei în documentele publice: recunoaște existența unor probleme structurale, inclusiv deficitul de personal, fluctuația cadrelor, dependența de delegări și caracterul temporar al unor măsuri administrative. Cu toate acestea, raportul se oprește înainte de nivelul unei asumări manageriale depline: nu transformă aceste constatări într-un plan clar de remediere, nu propune soluții cu termene, nu leagă explicit deficiențele de decizii instituționale concrete care le-au generat sau perpetuat și nici nu individualizează suficient factorii externi care întrețin aceste vulnerabilități.

ECHIPA CRJM

ILIE CHIRTOACĂ

Președinte

CAROLINA BAGRIN

Directoare de program

OCTAVIAN IACHIMOVSKI

Consilier juridic superior

VICTORIA MEREUȚĂ

Consilieră juridică

AURELIA BUZA

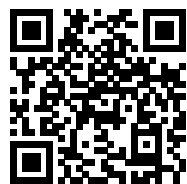
Manager financiar și contabil

LUCIA GANGAN

Specialistă contracte și achiziții

DUMITRU JOMIR

Coordonator de comunicare

Puteți susține și
dumneavoastră activitățile
CRJM prin intermediul unei
donatii online.

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva